

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENS DUOMENŲ TEISINĖS APSAUGOS ĮSTATYMO
NR. I-1374 20, 23 STRAIPSNIŲ BEI PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO
16¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Nuo 2027 m. balandžio 2 d. bus pradėtas taikyti 2025 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/2518 kuriuo nustatomos papildomos procedūrinės taisyklės dėl Reglamento (ES) 2016/679 vykdymo užtikrinimo (toliau – Reglamentas). Šiuo reglamentu nustatomos procedūrinės taisyklės, pagal kurias priežiūros institucijos, užtikrindamos 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrojo duomenų apsaugos reglamento) (toliau – BDAR) vykdymą, nagrinėja skundus ir atlieka tyrimus skundais grindžiamais ir *ex officio* atvejais, kai tie atvejai yra dėl tarpvalstybinio duomenų tvarkymo.

Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 20, 23 straipsnių bei priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 16¹ straipsniu įstatymo projektas (toliau – Projektas) parengtas siekiant tinkamai pasirengti Reglamento taikymui. Projektas suteikia teisinio aiškumo dėl Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAĮ) ir Reglamento santykio ir numato, kada netaikomos atitinkamos ADTAĮ nuostatos.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Teisingumo ministerija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

ADTAĮ šiuo metu nėra bendros nuostatos dėl ADTAĮ taikymo tais atvejais, kai priežiūros institucijos, užtikrindamos BDAR vykdymą, nagrinėja skundus ir atlieka tyrimus skundais grindžiamais ir *ex officio* atvejais, kai tie atvejai yra dėl tarpvalstybinio duomenų tvarkymo.

Pagal ADTAĮ 20 straipsnio 3 dalį, kai Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija veikia vadovaudamasi BDAR VII skyriaus 1 ir (ar) 2 skirsnių nuostatomis (t. y., kai bendradarbiaujama su kitomis Europos Sąjungos duomenų apsaugos institucijomis, kai įtraukiama Europos duomenų apsaugos valdyba), netaikomi ADTAĮ 21 straipsnyje nustatyti tyrimo ir (ar) patikrinimo Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos iniciatyva atlikimo terminai. ADTAĮ 23 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad kai nagrinėjant skundą vadovaujamosi BDAR VII skyriaus 1 ir (ar) 2 skirsnių nuostatomis, netaikomi ADTAĮ 30 straipsnio 2 dalyje nustatyti skundo nagrinėjimo terminai.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Projekte siūloma įtvirtinti bendrą nuostatą, suteikiančią teisinio aiškumo dėl ADTAĮ ir Reglamento santykio, t. y. siūloma numatyti, kad kai tarpvalstybinio duomenų tvarkymo atveju priežiūros institucija nagrinėja skundą ar Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija savo iniciatyva atlieka tyrimą ir (ar) patikrinimą, ADTAĮ taikomas tiek, kiek BDAR VII skyriaus 1 ir (ar) 2 skirsniai bei Reglamentas nenustato kitaip. BDAR ir Reglamentas yra tiesiogiai taikomi ir privalomi visa apimtimi visose Europos Sąjungos valstybėse narėse, tačiau juose yra nuorodų ir į nacionalinę teisę. Reglamento konstatuojamosios dalies 3 punkte nurodyta, kad „kai nėra atitinkamą sritį reglamentuojančių Sąjungos teisės normų, pagal procesinės autonomijos principą kiekviena valstybė narė turi nustatyti išsamias administracinės procedūros ir teismo proceso taisykles, kuriomis siekiama

užtikrinti aukštą iš Sąjungos teisės kylančių asmenų teisių apsaugos lygį. Todėl priežiūros institucijoms turėtų būti taikoma kiekvienos valstybės narės procedūrinė teisė tiek, kiek atitinkamas klausimas nėra suderintas šiuo reglamentu, ir jei tokiomis nacionalinėmis procedūrinėmis taisyklėmis nepažeidžiami Sąjungos teisės veiksmingumo ir lygiavertiškumo principai“.

Atsižvelgiant į aukščiau pateiktą Projekto bendrą nuostatą dėl ADTAI ir BDAR VII skyriaus 1 ir (ar) 2 skirsnių bei Reglamento taikymo santykio, siūloma ADTAI 20 straipsnio 3 dalį ir 23 straipsnio 3 dalį pripažinti netekusiomis galios.

Projekte taip pat siūloma pakeisti ADTAI priedą ir Reglamentą nurodyti kaip vieną iš įgyvendinamų Europos Sąjungos teisės aktų.

Priėmus ADTAI pakeitimus, bus pasirengta sklandžiam Reglamento taikymui.

5. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus ADTAI, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas ADTAI neturės įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimtas ADTĮ neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus ADTAI, priimti naujų įstatymų, keisti ar pripažinti netekusiais galios jau galiojančių įstatymų nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus ADTAI, įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Priėmus ADTAI, nereikės papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Duomenų apsauga“, „asmens duomenys“, „privatų asmenų skundai“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.